

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák...
Megjelenik vasár- és
ünneppalok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 285. szám.

Péntek, december 12.

Belső konszolidáció.

— dec. 12.

A magyar delegációban a külügyi vita során legutóbb hatalmas beszédet mondott Tisza István gróf. Kiterjeszkedett a monarchia külügyi politikájának legfontosabb kérdéseire s alapos választ adott az ellenzék részéről elhangzott támadásokra. Világosan bebizonyította, hogy a Balkánnal való viszonylatunk adott helyzeteiben diplomáciánk nem járhatott el másképpen, mint ahogyan eljárta. S ha a fölszólalt ellenzéki delegátusoknak igazuk volt abban, hogy kritikát gyakorolni csupán a megtörtént dolgok felett lehet s ők ezért nem ítélték el már előre a külügyminiszter politikáját: a munkapárt delegátusainak viszont abban van igazuk, hogy könnyű kritizálni, de nehéz lehetett volna másképp, jobban eszelekedni, mint ahogy diplomáciánk tevékenykedett.

Amikor a Balkánnal való békénk biztosításáról szolt a miniszterelnök, ennek három ismert s mostanában az ellenzéki oldalról sokat firtatott tényezőjéről beszélt: a hármasszövetségről, — amelyet Károlyi Mihály gróf támadott, de amelyet vele szemben az ellenzéki Andrássy is megvédelmezett, — a katonai erőről, amelyre legfőképpen és elsősorban támaszkodhatik minden öntudatos, sikeres külügyi akciónk s végül a belügyi konszolidációról.

Igazat adott a miniszterelnök az ellenzéknek abban, hogy hozzátartozik a monarchia akcióképességéhez s azt lényegesen fokozza a belügyi konszolidáció. E tekintetben elismerte, hogy a viszonyok nem ideálisak. Kifejezte, hogy örvendetes volna, ha belviszonyaink sok tekintetben megjavulnának, ha a pártok között és az ország előtérben álló politikusai között az a normális viszony állhatna helyre, amely mellett több sikerrel szolgálhatná az ellenzék is az ország közügyeit. De — mint mondotta — ebben a tekintetben szemrehányást éppen azok nem tehetnek neki, akik, ha tőlük függött volna, olyan helyzetbe juttatták volna az országot, hogy ma is talán még a véderőjavaslat fölött folynék az obstrukció.

S nincs az az elfogulatlanul látó ember, aki a miniszterelnöknek ebben igazat ne adna. Nagyon furcsa dolog, hogy a

belső konszolidáció szükségességét éppen azok hangoztatják, akik a megvalósulásának folyton gáncot vetnek, akik állandóan zavart keltenek, akik eszelekedeteikkel nyilvánvalóan olyan törekvést árulnak el, amelynek célja minden inkább, mint a belső konszolidációt erősítő alkotmányos rend. Ha valóban békét akarnak, hát mutassák meg! Mondjanak le az obstrukciós, céltalan és országrontó hadakozás vélt jogáról! Ne botrányhajhászásban, vagy parlamenti sztrájkokban tüdőköljenek, hanem azt a parlamentáris munkát, amelynek most a delegációban adják példáját, vigyék át a képviselőházba is. Az ország közvéleménye ugyanis mindkevesebbet törődik a botrányaikkal s ha normális parlamenti munkára nem vállalkoznak, a belső konszolidáció meglesz nélkülük is. Ez pedig igazán csak nekik, kizáróan nekik lehet fájdalmas.

Vámkirendeltség Nagybeeskereken.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara felterjesztése.

— dec 12.

Hirt adtunk róla, hogy a temesvári kereskedelmi és iparkamara mozgalmat indított vámkirendeltségnek városunkban való felállítására érdekében. A kamara az ügyben felterjesztést intézett dr. Telszky János pénzügyminiszterhez, akinek figyelmét a város országos képviselőjének minőségében külön is felhívta a kereskedőinkre nézve fontos óhajra. A kamara felterjesztése a következő:

Torontál vármegye székhelyének, a forgalmilag fejlődő Nagybeeskerek városának érdekében azzal a kérelemmel bártorkodunk Excellenciához fordulni, kegyeskedjék ott vámhivatali kirendeltséget szervezni.

Torontál vármegye az ország egyik legnagyobb és leggazdagabb vármegyéje, melynek területén csupán a határmenti Pancsova városban van vámhivatal. A Nagybeeskerekre érkező külföldi áruk kezelésének nézőpontjából Pancsova a távolság és a földrajzi fekvés miatt nem jöhet számba. Azokat a külföldi árut, amelyeknek Nagybeeskerek városa a rendeltetési helye, Szegeden kell elvámolni, ami az ottani kereskedelmi forgalomra nemcsak kényelmetlen, hanem káros is, mert a közvetettség minden hátrányával kapcsolatos. A nagybeeskereki kereskedő személyesen nem lehet jelen az elvámolásnál, minek következtében az esetleg szükséges információkat nem adhatja meg a vámhivatalnak, a csomagolásnál nem segídezhetik, szóval teljesen a vámhivatalra kénytelen bízni az áru kezelését, melynek esetleges speciális volta a hivatal

munkaidejét felesleges módon hosszan veszi igénybe. A Szegeden történő elvámolás legnagyobb kára azonban a következetes hosszadalmasság. Sokszor egy hónapig is eltart, amíg az áru a bizonyára tulterhelt szegedi vámhivataltól Nagybeeskerekre kerül, ahol türelmetlenül várja a kereskedő és a vevő a sokszor előre megvásárolt árut. Ezekben az esetekben a kereskedő vevőjének szakadatlan reklamációt kénytelen elviselni, hibáján kívül kockára tevődik az üzleti összeköttetés, mert azt a fogyasztóknak bebizonyítani nem lehet, hogy például az üzembe helyezéshez okvetlenül szükséges gépalkatrész négy hétig várja Szegeden az elvámolást. Nagybeeskerekre pedig elég sűrűn érkeznek külföldi áruk. Ezek között nagyobb mennyiségben gépek, szinegek és fonalak, továbbá szövetek, szesz italok, sajtok, fűszerárak, dohányzási cikkek stb. A város középpontja a torontáli himző és szövő háziiparnak, melynek termékeit kezdi a külföld megkedvelni, úgy, hogy az árutak bizományban kiküldik. Éppen Excellenciád intézkedett, hogy ezekre a kivitt árukra az azonosság eljárást alkalmazassék, ami szintén Szegeden történik, tehát körülményes és gátolja az exportot.

Nagybeeskereknek ezidő szerint ezernél több iparos, közel hatszáz kereskedője és huszonöt gyári vállalata van, számottevő gazdasági gócpont tehát, amely általános nézőpontból is megérdemli, hogy megokolt kívánsága a kellő figyelemben részesüljön.

Ujból kérjük ezért Nagyméltóságodat, kegyeskedjék a nagybeeskereki pénzügyigazgatóság mellett vámhivatali kirendeltséget szervezni.

A temesvári kereskedelmi és iparkamarának 1913. évi december hó 2-án tartott teljes üléséből.

Lovag Vest Ede
kir. udvari tanácsos,
elnök.

Lendvay Sándor
titkár.

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

December 12.

Barométer emelkedik 752.2. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 1.6 C°. Hőmérséklet: maximum 11-ikén 2.2 C°, min. ma reggel — 1.1 C°. Csapadék 0.9 mm. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség SW2. Jólát a következő 24 órára: Változó-köny, szeles, sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perctől; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctől; felhőzet Ci = fűrtösfelhő. Cu = gomolyfelhő. St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő. Ci-St = felhőfátyol. Ci-Cu = báránfelhő. Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

Vantsik Aladár

órás és ékszerész

NAGYBEESKEREK

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát
KARÁCSONYI AJÁNDÉKOKBAN
Ugymint: aranyemüek, ezüst, briliáns,
gyémánt és china-ezüst disztárgyak,
ugyszintén Schaffhausen-, Omega- és
Movadó zsebórákat, továbbá modern
fali ingaórákat nagy választékban

— **Személyi hir.** Dr. Perisics Zoltán polgármester, aki hivatalos ügyben néhány napig Budapesten tartózkodott, ma reggel visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Vihely Géza kitiüntetése.** Közöltük, hogy a király Vihely Gézát, Garabos község kiváló jegyzőjét, érdemei elismeréséül a koronás arany érdemkeresztrel tüntette ki. A királyi kitiüntetést e hó tizenhatodikán délelőtt kilenc órakor adja át Dellimanics Lajos dr. főispán Nagybecskereken a vármegye-ház székházában Vihely jegyzőnek. A Torontálvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesülete ebből az alkalomból diszközgyűlést tart és ennek keretében megy végbe az érdemdus elnöknek ünneplése, valamint az érdemkereszt átadása.

— **Előadás a föld történetéről.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki szabadlicenma vasárnap, f. évi december hó 14-én az állami felső kereskedelmi és polgári iskola disztermében előadást tart, amelynek műsora a következő:

I. a) „A kovács műhelyben”. b) Egyveleg a „Cigánybáró”-ból. Osztie Béla vezetésével és Radd Irma közreműködésével előadja az ifjusági zenekar.

II. A föld története. Irta és vetített képek bemutatásával előadja Burget József főgimn. tanár. Az előadás főbb pontjai: 1. Régi és új elmélet a föld szilárd kérgének vastagságáról. 2. Az ismert földkéreg üledékes és vulkanikus közei. 3. A föld születése. 4. A föld fejlődése, kialakulása. 5. A tűz (hő) és víz szerepe a kialakulásban. — Az előadás délután 5 órakor kezdődik. Belépődij nincs.

— **Az Oltáregylet kulturstélye.** A nagybecskereki oltáregyesület tegnap délután a hitközségi székház disztermében megtartotta rendes heti kulturstélyét, amelynek szép és változatos tartalma műsora ezuttal is nagyszámu és előkelő hallgató közönséget gyűjtött egybe. Az első szám Danela Ch. vonósnégyese volt, amelyet Hausladen Lujza, Grandjean Andor, Strus Serafin és Weninger József adtak elő, mindannyian kitünő zenetudásról téve tanubizonyosságot. A pompás négyest a közönség erősen megtapsolta. Ezután Szilágyi Baba Leybachnak a Faust-opera után készült Ábrándját adta elő szép technikával a közönség nagy tetszése mellett. Utána Harzer József, a főgimnázium kiváló tanára tartott a „Szerzetesrendek kulturmissziója” címen érdekes témájú és mélyenjáró felolvasást. Bruch „Hege-dühangversenyének” eljátszásával nagy sikert aratott Kreipel Károly, akit Ambrózy Irénke kísért ügyesen zongorán. Egy szép énekszám következett ezután, amelyben résztvettek Melczer Annuska, Hausladen Lujza, Grandjean Andor hegedűjátékával, Strus Serafin gordonka- és Weninger Irénke zongorakísérettel. A műsort Ambrózy Irénke, Hausladen Lujza, Melczer Annuska, Sindelás Terike, Gizike és Bertus, Ambrózy István, Csath Nándor, Straub István és Weninger József által alkotott kar kitünő énekszama fejezte be.

— **Módos község új főjegyzője.** Mint Módosról jelentik, ott tegnap töltötték be Steinbach Antal járási főszoigabíró elnöklésével a Nikolajevits István elhunytával megüresedett községi főjegyzői állást, a polgárság élénk érdeklődése mellett. A községi képviselőtestület hét pályázó közül Pozojevich István kislezsényi községi jegyzőt választotta meg egyhangulag, aki így követte elődjét a jegyzőségben előbb Kislezsényen és most Módoson is. Pozojevich István, az új főjegyző kiválóan képzett tagja a vármegye jegyzői karának s így Módos községe szerencsés választást tett, amikor Pozojevichet a jegyzői székbe ültette.

— **Szegény gyermekek felruházása.** A nagybecskereki jótékonycélu „Budlibicska”-asztaltársaság f. évi december hó

13-án, szombaton este 7 órakor a Pestszálloda pincehelyiségében 11 szegényorsu fiugyermeket lát el karácsonyi ajándékkal téli ruhákkal. A jótékony aktusnál vendégeket is szivesen látnak.

— **Hordó lett a koporsója.** Nagyszenmiklósról írják: Vidáman dolgozgatott a műhelyében Hiporán János nagyszenmiklósi ácsmester. Többek közt bemászott egy káposztás hordóba és belülről kalapálta. Egyszerre csak kiszólt a hordóból a segédeikhez:

— De különös hangja van ennek a hordónak, mintha koporsót ácsolnék!

Ebben a pillanatban szívészélhűdés érte s holtan rogyott össze a hordóban.

— **Gépeszek vizsgája.** A gőzgépekezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden december hó 14. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földvári-utca 4. sz.) küldendők.

— **Négy napig a föld alatt.** Törökkanizsáról írják: Varga Lászlónak, a helybeli belviz lecsapoló társulat gépészenek fia a Boszniában lévő Visegrádon tölti katonai szolgálatát. Utász katoná a fiatalember és ebben a minőségében november hó elején az egyik homokbányában dolgozott három katoná társával együtt. Hirtelen rájuk szakadt a bányás Varga Ferenc negyedmagával elevenen el volt temetve a sívár homokban. A katonaságnál csak másnap tünt fel a négy ember távolléte. Keresni kezdték, de csak negyednapra akadtak rá a homokban eltemetett katonákra. Csodálatos és különös szerencse folytán még mind a négyen életben voltak ugyan, de olyan borzalmas állapotban, hogy csak négy hétig tartó ápolás után nyerték vissza egészségüket. Minderről Varga Ferenc hozzátartozóit Gubás Istvánnak Jenő fia értesítette, aki szintén a szerencsétlenül járt Vargával tölti katonáéveit a bosnyák Visegrádon.

— **A karácsonyi ünnepek alkalmából közlekedő külön személyszállító vonatok.** A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erősebb személyforgalom akadálytalan lebonyolítása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében a rendes személyszállító vonatokon kívül egyes vonalakon külön gyors-, személy-, vegyes- és személyszállító tehervonatok fognak közlekedni. A Délvidéket érdeklő vonalak a következők:

Budapest-nyugoti p. u.-tól Szegedig. Folyó évi december hó 24-én külön gyorsvonat közlekedik I. és II. oszt. kocsikkal. Indul Budapest-nyugoti p. u.-ról d. u. 2 óra 50 perckor, érkezik Szegedre este 6 óra 30 perckor.

Budapest-nyugoti p. u.-tól Temesvár-Józsefvárosig. F. évi december hó 20. és 23-án közlekedik külön gyorsvonat I. és II. oszt. személyvonat I—III. oszt. kocsikkal. A gyorsvonat indul Budapest-nyugoti p. u.-ról d. u. 2 óra 50 perckor, érkezik Temesvár-Józsefvárosra este 8 óra 41 perckor. A személyvonat pedig indul Budapest-nyugoti p. u.-ról este 8 óra 30 perckor, érkezik Temesvár-Józsefvárosra reggel 5 óra 39 perckor.

Szegedtől Budapest-nyugoti p. u.-ig. Folyó évi december hó 27-én külön gyorsvonat I—II. oszt. kocsikkal és december hó 26. és 28-án külön személyvonat I—III. oszt. kocsikkal közlekedik. A gyorsvonat indul Szegedről d. e. 10 óra 10 perckor, érkezik Budapest nyugoti p. u.-ra d. u. 2 óra 5 perckor. A személyvonat pedig indul Szegedről éjjel 2 órakor, érkezik Budapest-nyugoti p. u.-ra reggel 7 óra 25 perckor.

Szegedtől Temesvár-Józsefvárosig. Folyó évi december hó 20. és 24-ikén külön személyvonat közlekedik I—III. oszt. kocsikkal. Indul Szegedről d. u. 1 órakor, érkezik Temesvár-Józsefvárosra d. u. 4 óra 24 perckor.

— **Gyilkol az alkohol.** Mint Lugosról jelentik, Muresan Jon és Akim Péter a rafnai koresmában alaposan elázta. A fizetésnél összevesztek, mire Muresan furkósbotjával többször Akim fejére ütött, úgy, hogy az élettelenül összeesett. A csendőrök a gyilkost a lugosi ügyészség fogházába szállították.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnak.

Irodalom.

(*) **Mikulás nagyapót** szép verssel üdvözli Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjában, a Jó Pajtás-ban Elek nagyapó s Manno Miltiadesz szép képet rajzolt róla, a gyermekek jó öreg barátjáról. Ugyancsak a Jó Pajtás december 7-iki számába verset írt még Lampérth Géza és Rudnyánszky Gyula, cikket a reichstadi hercegről Zuboly, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör utazását a cserkészszfukkal tutajon. Lakatos László befejezi A kumánovói hős című elbeszélését, kedves mesét mond el Benedek Elek, Dánielné Lengyel Laura folytatja regényét. A Kis Krónika-rovat apróságai, a rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványsszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TÁVIRATOK.

A delegációk.

A magyar delegáció ülése. — A külügyi vita. — A tegnapi ellenzéki komédia.

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar delegáció eddigi nivós tárgyalásait tegnap délután az ellenzék megint lerontotta izléstelen személyi támadásokkal, amelyekkel valóságos komédiát játszott, de amelyekkel megint csufos kudarc érte és. szánalmas visszavonulást kellett rendeznie.

A tegnapi kudarcon okulva, a mai délelőtti ülésen már rendesebben viselkedett az ellenzék, aki ezuttal külügyi ujoncát, Vázsonyit állította sorompóba, de aki külügyi tudományát csak az újságközleményekből tudta összeollózni.

A magyar delegáció

ma délelőtt Láng Lajos báró elnöklésével ismét ülést tartott. Az ülésen ugyszólván teljes számmal jelentek meg a delegátusok és a miniszterek is, mert az ellenzék mára hirdette Vázsonyi Vilmos beszédét s mindenki kíváncsi volt az ellenzék külügyi ujoncának beszédére.

Miután Láng Lajos báró elnök megnyitotta az ülést, áttérték

a külügyi vita

folytatására, amelyben az első felszólaló ma Szüllő Géza volt. Szüllő polemizált az előadóval s azt a felfogását fejtegette, hogy nem lehetünk csak a lemondás emberei, hanem akcióban is vegyünk részt. Utána Vázsonyi Vilmos következett, aki hosszabb beszédben foglalkozott a külügyi politikával. Kijelentette, hogy ő még ujonc a külügyekben s azért csak a főbb momentumokra tér ki. Azt hangoztatta, hogy a monarchia külpoliti-

kájáról nem a külügyminisztertől lehet tudni valamit, hanem újságközleményekből. A külügyminisztertől szerinte nem tudunk semmit s így nem tudjuk azt sem, hogy a balkáni válság idején miért kellett olyan nagy áldozatokat hoznunk. Egyebekben oda konkludált, hogy erős külpolitikát csak akkor lehet csinálni, ha a belső viszonyok rendben vannak.

Vázsonyi beszéde után az elnök szünetet adott, majd

Lukács György szólalt föl személyes kérdésben.

A tegnapi ellenzéki komédia.

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ellenzék tegnapi személyes támadásaiban ismét a régi szerencsétlen s ügyetlen taktikusnak bizonyult. Rakovszky István, aki ezekben a támadásokban vezetett, kénytelen volt úgy Berzeviczyvel, mint Tiszával szemben meghátrálni. Kómikusan fest, amikor olvassuk, hogy Rakovszky Berzeviczynek arra a direkt kérdésére, hogy egy gyanúsító megjegyzése alatt mit értett? zavarban azt válaszolta, hogy: semmit. Nem volt szerencsésebb Rakovszky Tiszával szemben sem, kinek arra a direkt kérdésére, hogy tán becsületében akarja őt támadni? Rakovszky ismét csak meghátrált, mire Tisza röviden avval végzett vele, hogy ne játszózzon itt komédiát. Ilyen kudarcok végett kár volt az ugynevezett európai fórum elé menni.

AZ ELSŐ DELEGÁCIÓS UDVARI EBÉD.

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, tegnap volt az első udvari ebéd, amelyet a király a delegáció tiszteletére adott. Az ebéd után a király szokás szerint cercelet tartott, amely alkalommal először is a két miniszterelnököt, Tisza István grófot és Stürgkh grófot szólította meg s huzamosabb ideig beszélgetett velük. Azután a magyar delegáció elnökét, Láng Lajost szólította meg a király, aki elismeréssel nyilatkozott a delegáció munkájáról s egyben elismeréssel szólott Andrássy Gyula gróf külügyi beszédéről. Beszélte azután a király Andrássy Gyula gróffal, Apponyi Albert gróffal, Karácsonyi Jenő gróffal, Lukács Lászlóval, valamint a többi delegátusokkal is.

A KIRÁLY UNOKÁJÁNAK ÁLLAPOTA.

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király unokájának, Windischgrätz Erzsébet hercegnének az állapota annyira javult, hogy a legközelebbi napokban elhagyhatja a szanatóriumot, ahol most ápolják.

A „SZENT ISTVÁN” DREADNOUGHT

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, december végén vagy január elején fogják vízrebocsátani a monarchia új dreadnoughtját, amelynek „Szent István” lesz a neve. Az új hajóériás vízrebocsátási ünnepélyén a királyt Ferenc Ferdinánd trónörökös fogja képviselni.

KÖZÖS MINISZTERI TANÁCSKOZÁS

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, vasárnap ott közös miniszteri tanácskozás lesz.

LESZÁLLITOTTÁK A NÉMET BANK-KAMATLÁBAT.

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, a német birodalmi bank mai ülésén a bankkamatlábát félésszázalékkal leszállította.

FIUME ÉS A HORVÁT KÉPVISELŐ-VALASZTÁSOK.

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Fiuméből sürgönyzik, Wickenburg fiumei kormányzó a horvátoknak azt a fölhívását, hogy Fiume küldjön képviselőt a horvát országgyűlésbe, egyszerűen irattárba helyezte.

A PÓTTARTALÉKOSOK SZABADSÁGOLÁSA.

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a hadügyminiszter rendeletet adott ki, amelylyel a póttartalékosokat december 15-ikével szabadságolja.

A BÉKÉSCSABAI MANDÁTUM.

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Békéscsabáról jelentik, a Kristóffy József lemondásával megüresedett békéscsabai mandátumra az ottani parasztpárt Bohus Györgyöt jelölte.

KÉT RABLÓTÁMADÁS.

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosban tegnap este két rablótámadás történt az utcán. Az egyiket Singer Ilona nevű 18 éves leány ellen követték el, akinek a rabló ridiküljét akarta elrabolni, amelyben 800 korona volt. Segélykiáltásaira azonban a rabló elmenekült. Valamivel később a Rókus-kórház mögötti utcában egy újságárus leányt támadott meg rabló s elvette tőle a pénzét. A leány segélykiáltásaira a járőrök üldözőbe vették a rablót, akit el is fogtak. A rendőrségen megállapították, hogy mind a két rablást ugyanez az ember követte el.

AZ ÉRTÉKTŐZSDÉRŐL.

Budapest, dec. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyamai a következők voltak: Magyar Hitel 840, Osztrák Hitel 637, Koronajáradék 83.65, Osztrák-Magyar Államvasut 713, Jelzáloghitelbank 524.50, Hazai Bank 289, Magyar Bank 539.50, Kereskedelmi Bank 3800, Rimamurányi 652, Salgótarjáni 746, Általános Kőszénbánya 1030, Közúti Vasut 634, Villamos Vasut 345, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (1914 áprilisra)	11-39
Rozs (1914 áprilisra)	8-69
Zab (1914 áprilisra)	7-50
Tengeri (1914 májusra)	6-60

Szerkesztői üzenet.

B. M. (Fehér rabszolgák.) Könyvekről csak akkor írunk kritikát, ha azokat szerkesztőségünknek beküldik.

Naplótörredék. Nem közölhető.

Helios. A „szerkesztő bácsi”-t nagyon megtisztelte a levele, de a verset még sem közölheti.

Hirdetések.

Nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.
6607—913. szám. 1051—3.2

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Obesenyő községben megüresedett két irnoki és végrehajtói állásra pályázatot hirdetnek. Javadalmazás évi 1000 korona.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állásokat elnyerni kívánják, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. évi december hó 30-ig adják be.

A választás kitűzése iránt külön fogok intézkedni.

Nagyszentmiklós, 1913. évi november hó 27-én.

Hadfy, főszolgabíró.

1427. Bvk. 1913. sz.

1061—1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. járásbírósa 1913. évi Sp. 1. 565/2. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósa 1913. évi V. 2051. számú végzése folytán Popov Nika javára 242 korona tökekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi október hó 15. napján lefoglalt és 1000 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Felsőtében 5. házszám alatt leendő megtartására határidőül 1914. évi január hó 3. napjának délelőtt 12 óra kitűzetik, az 1913. évi V. 2051/2. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: buza, sertések, tengeri, üsző.

Nagybecskereken, 1913. évi december hó 3. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Rámpás

dr. Brájer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 76 fillér,

vörös 72

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

820-x.36

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.		óra
Nagybecskereki pályaudvarról.		perc
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		6-21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		7-10
Karlova délelőtt		10-00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		11-27
Karlova—Szegedre délután		1-13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután		4-00
Pancsovára délután		5-40
Karlova—Szeged—Budapestre este		7-18
Pancsovára délelőtt		8-10

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.		óra
Módos—Temesvárra reggel		3-33
Zsombolya—Temesvárra délelőtt		10-59
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra reggel		6-35
Antalfalvára reggel		4-30
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2-25
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11-56
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5-25

ÉRKEZIK.

Nagybecskereki pályaudvarra.		óra
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este		9-21
Budapest—Szeged—Karlováról este		7-17
Budapest—Szeged—Karlováról délután		4-50
Budapest—Szeged—Karlováról délután		3-11
Szeged—Karlováról délelőtt		9-24
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt		6-49
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt		9-28
Temesvár—Zsombolyáról este		6-40
Pancsováról délelőtt		8-38
Pancsováról este		7-09

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.		óra
Módosról reggel		6-56
Szécsányról este		8-16
Pancsováról délután		5-04
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9-34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4-10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt		8-28

Valóságos feltűnést kelt

azon árkedvezmény, melyet

WEHNER GYÖRGY

divatáru cég

karácsonyi occasiojában nyujt.

Külön nagy áruraktár

a volt Petz-féle üzlethelyiségben,
ahol még eddig nem létezett olcsó ár

— mellett eladásra kerülnek: —

női- és férfifehéreneműek, nyakkendők, keztyűk,
harisnyák, zsebkendők, téli kötött- és szövött-
árúk, bőráruk, ugymint: női kiegészítők, pénz-
— erszények, dohánytárcák stb. stb. —

Játékszerek, babák óriási választékban

1033—3

Előre háziasszonyok!

Ha valami jó, olcsó vagy célszerű
ujítás, javítás van a háztartás körül,
bizonyos, hogy a háziasszonyok hamarosan
elsajátítják azt.

Igy vagyunk a **dr. Oetker-féle tészta-
konyhával** (dr. Oetker-féle sütőpor,
vanillincukor, puddingpor), amely rövid
idő alatt sok ezer hívőt szerzett magá-
nak és kitűnősége folytán még mindig
terjed további körökben.

Dr. Oetker készítményei mindenütt
kaphatók ingyen receptkönyvekkel, köz-
vetlenül dr. Oetker-től Baden bei Wien
is beszerezhetők ingyen és bérmentve.

806—4.3

A nagyikindai járás főszolgabírájától.
6463—913. szám. 1037—33

Pályázati hirdetmény.

Tiszahelyes községben ujonnan szervezett
második községi szülésznői állásra pályázatot
hirdetek.

A megválasztott II. községi szülésznő a
községi pénztárból évi 240 korona fizetést el-
vez és minden szülésnél való közreműködésért
2 korona díjat szedhet. A teljesen vagyon-
talanoknál díjtalanul köteles a szülésnél közre-
működni.

Felhívom pályázókat, hogy az 1908. évi
XXXVIII t.-c. 27. §-ában előírt képesítésüket
igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket,
melyhez az erkölcsi minősítést igazoló községi
bizonyítvány is csatolandó, **1914. évi január hó
6-ig** bezárólag a nagyikindai szolgabíróhoz
küldjék be.

Nagyikinda, 1913. évi december hó 5-én.

Krevráth, tb. főszolgabíró.

Törökkanizsai kórház igazgatósága.
273—913. szám. 1047—22

Pályázati hirdetmény.

A vezetésem alatt álló törökkanizsai köz-
kórházban **egy ápolónői állás** 1914. évi január
hó 1-én megüresedik. Felhívom a pályázókat,
hogy kérvényeiket, szolgálatukat igazoló okmá-
nyukat, keresztlevelet és bábaoklevelüket **folyó
évi december hó 25-ig** a fenti igazgatóság
címeire okvetlen küldjék be, mert a később
beérkező kérvények figyelembe vételét nem
fognak.

Javadalmazása az ápolónőnek: havi 30
kor. készpénzfizetés, teljes ellátás és a módosít-
ított megyei nyugdíjszabályzat értelmében
nyugdíjellátásban is részesül.

Törökkanizsa, 1913. évi december hó 11.

Dr. Szilágyi György,
igazgató-főorvos

Torontárvármegye alispánjától.
36131—913. szám. 1049—11

Pályázati hirdetmény.

Nagyikinda r. t. városnál évi 2600 korona
kezdő fizetés és 600 korona lakbérrel javadal-
mazott **pénztárnoki** és évi 1400 korona kezdő
fizetés és 480 korona lakbérrel javadalmazott
közigazgatási végrehajtói állás megüresedvén,
ezen állásokra pályázatot hirdetek.

Folyamodóktól az 1912. LVIII. t.-c. 22.
§-ában előírt minősítés követeljük és azon
kívül az érvényben levő városi szervezési sza-
bályrendelet értelmében a megválasztandó
pénztárnok évi fizetésének kétszeres összege
erejéig biztosítékot adni köteles.

Felhívom pályázni szándékozókat, hogy
szabályszerűen felszerelt kérvényüket **folyó évi
december hó 30-ig** nálam nyujtsák be. A később
beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Nagybecskerek, 1913. évi december hó 3.

Jankó s. k., alispán.

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.
9256—913. szám. 1048—3.1

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett **perlaszi
(Torontárvármegye, nagybecskereki járás) kör-
állatorvosi állásra** pályázatot hirdetek.

Ezen állatorvosi körhöz Perlasz, Rezső-
háza, Ecska, Óecska, Lukácsfalva, Nagyzerzse-
betlak, Orlód és Farkasd (antalfalvai járás)
községek tartoznak.

A körállatorvos évi javadalmazása 1400
korona és Perlaszon husszemledijak, fuvar
természetben.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabály-
szerűen felszerelt kérvényeiket **1914. évi január
hó 15-ig** hozzám benyujtsák, a határidő letelte
után beérkező kérvényeket figyelembe venni
nem fogom.

Nagybecskerek, 1913. évi december hó 7.

Lowieser Imre, főszolgabíró.

A torontálszécsányi vasuti
állomással tőszomszédság-
ban levő

Klopp-féle szállodába

= egy ügyes =

elszámoló vendéglős kerestetik.

Főkellék a jó konyha és a
tisztaság. — Ajánlatok

Klopp Jakab és társa

Torontálszécsány címre kéretnek.

1039—3.3

Haszonbéri hirdetés.

A III. alibunári öblözethen és Szekerény
község határában fekvő „Kettacska Gréda”
nevezetű 1007 hold területű föld **legelőnek,
kaszálónak és halaszati célokra** 1914. január
hó 1-től kezdődőleg az **1914. évre haszonbérbe
adatik.**

Ajánlatok 500 korona bánatpénzzel meg-
terhelten alulírott részvénytársaság vezérigaz-
gatójához, Franz J. L. takarékpénztári igaz-
gató urhoz **folyó évi december hó 25-ig** nyuj-
tandók be.

A szerződés közelebbi feltételei dr. Pollák
Győző jogtanácsosnál tekinthetők meg.

Nagybecskerek, 1913. évi december hó 10.

Königsdorf-Albrechtsdorf és Gisellenhaini véd-
gátat építő és földmívelő részvénytársaság.

Dr. Pollák Győző.

Franz J. L.

1058—1.1

Nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.
8373—913. szám. 1050—3.1

Pályázati hirdetmény.

Kiszombor községben elhalálozás folytán
megüresedett **szülésznői állásra** pályázatot hir-
detek

Az évi fizetés 240 korona.

Az első szülésnél 4 korona, a következők-
nél 2 korona díjazás jár. A szegények ingyen
látandók el. A megválasztott a szervezési sza-
bályrendeletben előírt módosítók mellett köte-
les hivatalát betölteni.

Felhívom a pályázókat, hogy kellőleg fel-
szerelt kérvényüket **1914. évi január hó 20-ig**
okvetlenül nyujtsák be. A választás iránt ké-
sőbb intézkedem.

Nagyszentmiklós, 1913. évi december hó 4.

Hadfy, főszolgabíró.

6122—1913. tkvi szám. 1052—1

Árverési hirdetmény és feltételek

Az alibunári kir. járásbírósa mint telek-
könyvi hatóság az előterjesztett kérelem foly-
tán Scheer Gyula kevedobrai lakos javára 326
korona 80 filér tőke, ennek 1913. évi szept.
hó 2-től járó 5% kamat és 16 korona ez-nnel
megállapított és a még felmerülő költségek
kielégítése vegett az 1881. évi LX. t.-c. 144.
§-a alapján és 146. §-a értelmében Szlovits
Dusán és Szlovits Rakilla kevedobrai lakosok
ellen a pancsovai kir. törvényszék és alibunári
kir. járásbírósa területén, Kevedobra község
határában fekvő:

I. a kevedobrai 3088. számú tkvben fog-
lalt: 11. hrsz. 2 hold I. oszt. szántóra 445 K, 91.
hrsz. 1 hold II. oszt. szántóra 222 K, 91.
hrsz. II. oszt. szántóra 223 K, 11. hrsz. 1³⁰⁴
hold II. oszt. szántóra 402 K, 91. hrsz. 2³⁰⁹
hold I. oszt. kaszálóra 556 K,

II. a kevedobrai 1744. sz. tkvben felvett:
165 sz. ház és 800 □ öl házhelyre 1600 K,
186 hrsz. 1³¹⁴ hold szőlőre 666 K, 91. hrsz.
2 hold I. o. szántóra 445 K, 43. hrsz. 2³⁰⁰ hold
I. o. kaszálóra 550 K, 53. hrsz. 4 hold I. o.
kaszálóra 888 K, 150. hrsz. 2 hold III. oszt.
szántóra 54 K, 43. hrsz. 2¹¹⁰⁰ hold I. oszt.
kaszálóra 570 K, 40. hrsz. 2⁸⁰⁰ hold I. oszt.
kaszálóra 550 K, 91. hrsz. 4 hold I. o. szán-
tóra 888 K, 20. hrsz. 2 hold I. o. kaszálóra
444 K, 11. hrsz. 2 hold I. o. szántóra 444 K,
56. hrsz. 2 hold I. o. szántóra 444 K, 238.
hrsz. 2 hold III. o. szántóra 54 K, 63. hrsz.
800 □-öl kertre 111 K, 56. hrsz. 2 hold I. o.
szántóra 445 korona becsárban az árverést
elrendeli s azt, valamint a megállapított fel-
tétteleket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Kevedobra község-
házánál **1913. évi december hó 27. napján d. e.
8 órakor** fog megtartatni a következő egy a
tkvi hivatalban, mint Kevedobra községben
kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanokból a
házbér alá eső ingatlan a megállapított kikiál-
tási ár felénél, a többi ingatlannál a kikiáltási
ár kétharmadánál alacsonyabb áron az árveré-
sen el nem adhatók s ha fokozatos leszálli-
tással az ár el nem éretik, a kiküldött az ár-
verést felfüggeszti.

3. Az árverelni szándékozók (kivéve a
kincstár) tartoznak az ingatlan kikiáltási ár
10%-át készpénzben, vagy óvadékképes érték-
papirokban a kiküldött kezébe letenni.

Alibunár, 1913. évi szeptember hó 3-án.

Kossina s. k., kir. járásbíró.